

MEMORIA XUSTIFICATIVA E ECONÓMICA

CONVENIO INTERADMINISTRATIVO A SUBSCRIBIR ENTRE ENTRE A CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL, A MANCOMUNIDADE INTERMUNICIPAL VOLUNTARIA DO RIBEIRO, A MANCOMUNIDADE DE MUNICIPIOS DA COMARCA DE VERÍN, A MANCOMUNIDADE DE MUNICIPIOS DA COMARCA DO CARBALLIÑO E A MANCOMUNIDADE INTERMUNICIPAL VOLUNTARIA TERRA DE CELANOVA, PARA O DESENVOLVEMENTO DUN PROGRAMA PILOTO NO QUE SE ESTABLECEN 16 BRIGADAS DE PREVENCIÓN E EXTINCIÓN DE INCENDIOS POR UN PERÍODO DE SEIS MESES, COFINANCIADO PARCIALMENTE CO FONDO EUROPEO AGRÍCOLA DE DESENVOLVEMENTO RURAL (FEADER) NO MARCO DO PLAN ESTRATÉXICO DA POLÍTICA AGRARIA COMÚN (PEPAC) 2023-2027

ANTECEDENTES

O día 07.02.2024 asinouse un protocolo de colaboración entre a Consellería do Medio Rural e a Deputación Provincial de Ourense para o desenvolvemento de actuacións conxuntas dirixidas ao mantemento e a conservación das infraestruturas preventivas e da contorna agroforestal para a prevención e defensa contra os incendios forestais. Posteriormente foi asinada o día 14.11.2024 unha addenda de prórroga e modificación deste protocolo, onde se modificou a estimación dos custos das actuacións durante os anos 2024 e 2025 e se estendeu a súa vixencia ata o 31.12.2025 .

Na provincia de Ourense os incendios forestais son un dos principais problemas ambientais, chegando a padecer máis de 1.000 incendios de media por ano nos últimos 10 anos, aspecto que sitúa á provincia como unha das máis afectadas historicamente do Estado e a máis prexudicada na nosa comunidade. Por isto, o obxectivo deste protocolo é incrementar nesta provincia as actuacións necesarias para a prevención e defensa na loita contra os incendios forestais mediante o desenvolvemento de varias actuacións, entre as que está, a posta en marcha do programa piloto para o establecemento de 16 brigadas mancomunadas.

Do estudio da evolución dos incendios forestais nos últimos anos, nos cales a época na que se producen os incendios forestais é cada vez máis ampla, e da importancia de realizar os traballos de prevención de incendios antes da época de alto risco, podemos concluír que o modelo de brigadas municipais existente con 3 meses de operatividade para a prevención e defensa contra incendios forestais debería ampliarse.

Este proxecto é unha proba que se propón realizar , na provincia máis afectada polos incendios forestais, para avaliar a efectividade da optimización dos recursos municipais mediante as mancomunidades de municipios e o funcionamento das brigadas durante un período de 6 meses, para considerar a posibilidade de estender este modelo ao resto de Galicia.

O proxecto iniciarase en catro mancomunidades da provincia de Ourense, que son: a Mancomunidade Intermunicipal Voluntaria do Ribeiro, a Mancomunidade de municipios da Comarca de Verín, a Mancomunidade de municipios da comarca do Carballiño e a Mancomunidade Intermunicipal Voluntaria Terra de Celanova. Nos 28 concellos que abarcan estas catro mancomunidades, só se constituíron brigadas en 13 deles en base ao convenio interadministrativo de colaboración entre esta consellería e as entidades locais de Galicia dos anos 2023-2024. Con este proxecto, constituiranse 16 brigadas, aumentando o período de operatividade de ata 6 meses, garantindo a cobertura territorial nos 28 concellos.

CONTEXTO XURÍDICO-NORMATIVO

A Consellería do Medio Rural, conforme o disposto no Decreto 223/2022, do 22 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Rural, é o departamento encargado de xestionar as competencias inherentes ás medidas de prevención e defensa contra os incendios forestais, de acordo co establecido no Estatuto de Autonomía de Galicia, no seu artigo 27, apartado 10, que dispón que lle corresponde á Comunidade Autónoma galega a competencia exclusiva en materia de montes, aproveitamentos forestais e naturais, sen prexuízo do disposto no artigo 149.1.23 da Constitución.

De acordo coa Lei 3/2007, do 9 de abril de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, as competencias da Xunta de Galicia en materia de incendios forestais serán exercidas polo Consello da Xunta e pola consellería competente en materia forestal. Así mesmo, correspóndelle á Xunta de Galicia elaborar o Plan de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia (PLADIGA) e a a consellería competente en materia forestal exercer estas competencias. Este plan engloba todas aquelas accións encamiñadas a eliminar ou reducir os riscos que poden ser causa da ocorrencia de incendios forestais e da súa propagación e recolle a intensificación da coordinación e cooperación coas administracións locais.

Estas actuacións de colaboración coas entidades locais teñen o seu amparo legal a teor do artigo 80 da Lei 5/1997, do 22 de xullo, da administración local de Galicia e artigo 25 da Lei 7/85, do 2 de abril, reguladora das Bases de Réxime Local, en canto ás competencias en materia de protección do medio ambiente, protección civil e a prevención e extinción de incendios; e consonte ao disposto nos artigos 8 e 59.2 da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de

Galicia que prevén de forma explícita a colaboración e cooperación entre a Xunta de Galicia e os concellos en materia de prevención de incendios forestais.

RELACIÓN DE ACTUACIÓNS CONCRETAS OBXECTO DE COLABORACIÓN

A actuación que será obxecto do presente convenio será a constitución de 4 brigadas en cada mancomunidade de municipios que desenvolverán as seguintes funcións:

1.- Actuacións en materia de vixilancia e defensa de incendios: unidade composta por 5 ou 4 persoas que realizarán labores de vixilancia e defensa de incendios durante un período de operatividade de 6 meses. Para a súa constitución deberán cumprir as condicións establecidas no convenio.

2.- Actuacións en materia de prevención de incendios:

a) "Labores de prevención de xeito manual": traballos de roza manual e/ou de investigación do estado das parcelas das redes de faixas secundarias de xestión de biomasa forestal con redacción do informe de xestión de biomasa consonte co establecido na Lei 3/2007, de 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia.

b) "Tratamentos preventivos de xeito mecanizado": rozas mecanizada de matogueira con apeiro rozador de cadeas ou similar acoplado a tractor.

Os concellos que integran cada mancomunidade de municipios non poderán levar a cabo actuacións preventivas ao abeiro do "convenio interadministrativo entre a Consellería de Medio Rural e as entidades locais para a realización de accións de prevención e defensa contra os incendios forestais" durante o ano 2025 nas mesmas superficies nas que vaia actuar a mancomunidade de municipios á que pertence.

RAZÓNS QUE ACREDITAN O PROCEDEMENTO DE CONCESIÓN DIRECTA

En relación co disposto no artigo 40.2.a) do Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento da Lei 9/2007, de subvencións de Galicia, as razóns que acreditan o interese público e polo tanto a concesión directa destas subvencións derivan de que a realización do maior número posible de actuacións preventivas é de interese, non só para as administracións asinantes, senón para a cidadanía en xeral, dado que, estas tarefas, contribúen a minorar e mesmo a evitar as consecuencias económicas e ambientais dos incendios forestais; que constitúen unha grave ameaza que afecta hoxe en día, de xeito xeral, non só ao patrimonio dos propietarios particulares forestais e de comunidades de montes veciñais, senón

tamén aos recursos naturais e ao mantemento e desenvolvemento da actividade humana no medio rural.

As Mancomunidades de municipios son entidades locais non territoriais constituídas por municipios que se asocian para a prestación en común de obras, servicios e/ou actividades da súa competencia. Teñen personalidade xurídica e capacidade de obrar plena e independente da dos concellos que a integran.

Para a selección das mancomunidades nas que se desenvolverá este proxecto piloto, seleccionouse aquelas que teñen entre os seus fins a prevención e extinción de incendios; e dentro destas, aquelas cuxos concellos que a integran teñen ampla experiencia na colaboración coa Consellería de Medio Rural nos últimos anos mediante a sinatura dos "convenios interadministrativos entre a Consellería de Medio Rural e as entidades locais para a realización de actuacións de prevención e defensa contra os incendios forestais".

É importante salientar ademais que os Distritos Forestais nos que se sitúan estas mancomunidades de municipios contan con 20 Parroquias de Alta Actividade Incendiaria (PAAI) do total de 28 parroquias declaradas na provincia de Ourense.

Numero de PAAI en 2024		
PAAI totales en Galicia	PAAI en Ourense	PAAI en Distritos XI, XII e XIV
40	28	20

Numero de lumes nos últimos dez anos		
Nº lumes Galicia	Nº lumes provincia Ourense	Nº de lumes Distritos XI, XII e XIV
17.172	6.618	4.396

Máis do 66% do número de lumes da provincia de Ourense tiveron lugar nos Distritos Forestais onde se sitúan estas mancomunidades.

CRITERIOS SELECCIÓN FEADER:

As catro mancomunidades de municipios cumpren os criterios de operacións vixentes para a Intervención 68812: Inversións forestais en prevención de danos forestais, dentro da cal está a subintervención 68812_08 Colaboración con entidades locais do PEPAC 2023-2027:

- Criterio 1: Entidades locais que conteñan Parroquias de alta actividade incendiaria (PAAI), cuxa relación e xustificación poderase consultar no PLADIGA.:6 puntos
- Criterio 2: Entidades locais que tiveron PAAI nos últimos 10 anos e non as teñan na actualidade: 4 puntos

- Criterio 3: Entidades locais con espazos protexidos en Rede Natura 2000: 5 puntos
- Criterio 4: Concellos que estean declarados como zonas de alto risco (ZAR) segundo a orde do 18 de abril do 2007 pola que se zonifica o territorio con base no risco espacial de incendio forestal:
 - Zonas declaradas de alto risco: 6 puntos
 - Zonas declaradas de medio risco: 3 puntos
- Criterio 5: Entidades locais con obrigas de xestión da biomasa establecidas na normativa autonómica: 6 puntos
- Criterio 6: Mancomunidades de municipios, pola súa labor conxunta e agrupada de actuación favorecendo a coordinación e xerando sinerxías entre varias entidades municipais.: 3 puntos

Puntuación máxima: 30 puntos

Puntuación mínima: 9 Puntos

Entidade	Criterio 1	Criterio 2	Criterio 3	Criterio 4	Criterio 5	Criterio 6	Puntuación totalidade
M. I.V. Do Ribeiro	0	0	0	5	6	3	14
M. municipios comarca de Verín	6	0	5	6	6	3	26
M. de municipios da comarca do Carballiño	0	0	5	6	6	3	20
M. I.V. Terra de Celanona	0	0	0	6	6	3	15

FINANCIAMENTO

Aínda que no protocolo de colaboración mencionado nos antecedentes estaba previsto que este convenio fora financiado tanto pola Consellería do Medio Rural como pola Deputación Provincial de Ourense, debido á situación orzamentaria actual da Deputación e á necesidade de asinar este protocolo en tempo para a constitución das brigadas no período axeitado para combater os incendios forestais, é necesario levalo a cabo coa financiación íntegra por parte da Consellería do Medio Rural e as mancomunidades de municipios.

Así, os custos das accións a desenvolver neste convenio repartiranse do seguinte xeito:

Entidade	Proxecto contable	Importe máximo da axuda ano 2025 por brigada de 5 compoñentes	Importe máximo da axuda ano 2025 por Mancomunidade (catro brigadas)	Importe máximo total da axuda ano 2025 (catro mancomunidades)
CM RURAL (FEADER)	2025 00134	50.000,00 €	200.000,00 €	800.000,00 €
CM RURAL (FONDO PROPIO)	2011 00771	31.00,00 €	124.000,00 €	496.000,00 €
TOTAL ACTUACIÓNS		81.000,00 €	324.000,00 €	1.296.000,00 €

A Consellería do Medio Rural financiará este importe, con cargo á aplicación orzamentaria 15.02.551B.760.0 dos Orzamentos Xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2025, cofinanciada parcialmente polo Feader no marco PEPAC 2023-2027.

As mancomunidades de municipios financiarán os gastos da posta en funcionamento das súas brigadas que excedan dos importes de financiamento sinalado no punto primeiro desta cláusula con cargo aos seus respectivos orzamentos.

Santiago de Compostela, coa data da sinatura dixital

O director xeral de Defensa do Monte

Manuel Rodríguez Vázquez

